

tema

Bærekraft

Langtidsferie

BESTILL
TIDLIG
RABATT
500,-

BESTILL
TIDLIG
RABATT
500,-

BESTILL
TIDLIG
RABATT
500,-

Langtidsferie Spania

21/10, 27/1 & 2/3 – 3 uker
Fly fra Oslo, Bergen, Stavanger, Torp,
Trondheim

Hotel Melia Costa del Sol (4*) i Torremolinos – vårt beste alternativ på Solkysten. Her trives våre gjester. Beliggenheten er perfekt, rett på stranden og promenaden. Gode rom der alle har delvis havutsikt. Utendørs basseng, SPA og takterrasse. Halvpensjon, reiseleder.

Pris fra kr. 19.490,- p.p.

Langtidsferie på Kypros

24/11 & 24/2 – 3 uker
Fly fra Oslo Lufthavn

Middelhavsidyll med over 300 soldager i året. Vi bor rett på stranden på flotte Athena Royal Beach Hotel (4*) - ved den lille havnebyen Pafos på sørvestkysten. Velværeavdeling og stort uteområde med bassenger. Det blir også utflukter på vakre Kypros. Halvpensjon.

Pris fra kr. 23.990,- p.p.

Langtidsferie Madeira

7/11 & 29/1 – 3 uker
Fly fra Oslo Lufthavn

Madeira har mildt klima for deilige dager hele året. Hotel Alto Lido (4*) ligger i et hyggelig område med strandpromenade og gangstier. Utendørs og innendørs svømmebasseng, underholdning, treningsrom, og gratis shuttlebuss til Funchal. Øyutflukter. Halvpensjon.

Pris fra kr. 24.990,- p.p.

Langtidsferie i Italia

1/3 – 3 uker
Fly fra Oslo Lufthavn

Sorrento ligger idyllisk til i Napoli-bukten. Vi bor på Hotel Villa Maria, et fint utgangspunkt for å nyte det gode livet og rusle i de trange brosteinsgatene, spise lange lunsjer og bare nyte utsiktene. Mange flotte utflukter. Halvpensjon og reiseleder.

Pris fra kr. 26.990,- p.p.

Les turprogram, se bilder og kart på vår nettside. Ta kontakt for tilslutningsbilletter til Oslo! Fra-pris gjelder rimeligste periode. Bestill tidlig rabatt gjelder ved bestilling min. 95 dager før avreise. (gjelder ikke Langtidsferie Spania).

Se også resten av vårt store turprogram i Norge og Europa.

WWW.PEERGYNT.COM

peergyntours

MYE SKEPSIS I NORGE

Det er full enighet blant forskerne om at kraftige tiltak må til dersom klimaendringene skal bremses. Brita Helleborg inspirerer andre til å ta klimavennlige valg i hverdagen.

Ifølge en EU-studie fra 2022 tviler én av fire nordmenn på at klimaendringene er menneskeskapte. Norge er dermed på Europa-toppen i klimaskepsis. Selv om flere undersøkelser tyder på at klimaskepsisen øker med alderen, finnes det mange seniorer som brenner for en mer bærekraftig framtid. Organisasjonen Besteforeldrenes klimaaksjon har vokst kraftig de siste årene, og har ambisjoner om å nå 10 000 medlemmer innen 2025.

I 1971 utga fire forskere ved Massachusetts Institute of Technology (MIT) rapporten «The Limits of Growth», som spådde klodens kollaps innen 2100 dersom menneskene ikke reduserer sitt økologiske fotavtrykk. En av forfatterne var norske Jørgen Randers, som i dag er professor emeritus ved BI. I mer enn 50 år har han hamret på budskapet om at endringer må til for å bremse klimaendringer.

> Les mer på de neste sidene

LEDER: Andrew P. Kroglund er generalsekretær i Besteforeldrenes klimaaksjon.

Hvert skritt teller

Brita Helleborgs (69) klimaengasjement våknet da hun skulle bli bestemor. Siden har hun spredt sitt budskap om klimaglede. Hun mener vi må inspirere hverandre i stedet for å føle skam for at vi gjør for lite.

TEKST: SISSEL FANTOFT FOTO: DAG JENSSEN

Brita Helleborg er utdannet sivilingeniør i kjemi, og jobbet i mange år som prosjektleder i oljeindustrien. I 1980 var hun på et foredrag med professor og senere BI-rektor Jørgen Randers som gjorde sterkt inntrykk.

– Han snakket om at verden sto overfor en kommende klimakrise, og jeg fikk helt sjokk. Jeg tenkte at politikere måtte ta ansvar, og følte at det var lite jeg selv kunne bidra med, så jeg fortsatte bare med livet mitt som før, forteller hun.

Da Brita 34 år senere fikk vite at hun skulle bli bestemor for første gang, kom hun til å tenke på Randers sitt foredrag.

– Tanken på at barnebarna mine kanskje skal leve i 100 år gjorde meg skremt. Hvordan vil verden se ut da om vi ikke tar klimaendringene på alvor i dag? Jeg begynte å lese mer om temaet, og oppdaget at vi ikke kan vente på at politikerne ordner opp, det er opp til hver og en av oss å ta ansvar, forteller hun.

Inspirere andre. Brita har alltid vært interessert i hvordan den menneskelige hjernen fungerer, og skjønnte raskt at pekefinger og klimaskam ikke er veien å gå for å nå fram med sitt budskap.

– Det hjelper ikke klimaet at vi går rundt og føler oss mislykket, og klimaendringene stopper ikke selv om vi later som om de ikke finnes. Vi blir tutet ørene fulle med at vi pensjonister skal nyte livet og reise verden rundt, og forskningen viser at vi blir usikre og redde når noen kommer med en pekefinger og sier at vi må endre oss, sier hun.

Kognitiv dissonans oppstår når våre handlinger ikke harmonerer med våre tanker og verdier.

– Det er en ubehagelig tilstand som hjernen vil gjøre alt for å slippe unna. Vi kan lulle oss inn i forestillinger om at klimaendringene ikke er reelle eller at det ikke spiller noen rolle hva den enkelte gjør. Hjernen liker ikke endringer, derfor kan det oppleves som skummelt når vi blir fortalt at vi må legge om livsstilen, sier hun.

Flere vitenskapelige studier konkluderer med at følelsen av selv å velge hva man skal gjøre betyr mye.

– Derfor har jeg vært opptatt av å spre klimaglede i stedet for klimaskam. Jeg ønsker å inspirere andre til å bidra der de kan og bli fylt av glede over det de får til, forteller hun.

Tenk klimasmart. Brita bor i Porsgrunn med ektemannen, som hun har tre voksne barn med. Barnebarna Njord (8) og Saga (6) er ofte på besøk.

– Etter at jeg ble bestemor begynte jeg å skrive en klimablogg, men det var begrenset hvor mange jeg nådde ut til. Derfor bestemte jeg meg for å samle tankene mine i ei bok, sier hun.

I 2022 ga Brita ut boka «Klimaglede» med undertittelen «En håndbok i å leve miljøvennlig – helt fri for dårlig samvittighet». Her lanserer hun fem nøkler til et klimavennlig liv. Nøklerne er praktiske tips til hva leseren selv kan gjøre for å bidra til en tryggere framtid.

– Det aller viktigste vi kan gjøre er å øve på å like oss selv. Hvis du er avslappet og glad i deg selv har du mer overskudd til å gjøre endringer som å redusere forbruket eller velge sykkelen framfor bilen når du skal et sted, sier hun.

Kanskje lar du være å kjøpe den nye kjolen, eller bestemmer deg for å reise rundt i Norge med tog i ferien. Å tenke klimasmart betyr ikke at du må gi avkall på livets goder.

– Du trenger ikke å snu opp ned på hele tilværelsen. Jeg bestemte meg for å begynne med én ting, nemlig å dra ut i skogen og plukke sopp. Det gjorde at jeg kjente på en stille glede innvendig fordi jeg følte at jeg hadde gjort noe riktig. Jeg leste en soppbok for nybegynnere og satte meg på sykkelen, og bare det å være i skogen og puste inn den friske luften, gjorde meg godt. Det redder selvfølgelig ikke klimaet at jeg plukker litt sopp, men for meg var det et første skritt på veien mot å leve mer klimavennlig, forteller hun.

Bedre framtid. Neste steg for Brita var å begynne å sykle til jobb i stedet for å ta bilen. ➔

📌 **INSPIRASJON:** Det å bli bestemor vekket Brita Helleborgs engasjement for klimaet, som har resultert i boka Klimaglede.

📌 **KLIMAGLEDE** kom ut i 2022, og inneholder fem nøkler til et klimavennlig liv - uten skam.

“
Å tenke klimasmart betyr ikke at du må gi avkall på livets goder.

Brita Helleborg

– Jeg var så stolt første gangen jeg klarte å sykle opp hele den tunge bakken hvor jeg pleide gå av sykkelen! Det er de små stegene hver enkelt av oss tar i riktig retning som er veien å gå. Det finnes ingen fasitsvar – selv om du kjører en diger dieselbil finnes det andre ting du kan gjøre. Det viktigste er at du finner din egen måte å bidra på, sier hun.

I vår reiste Brita rundt på en foredragsturné, og i høst starter hun opp sitt eget kurs i klimaglede som hun kaller «Klimavennlig gjennomslagskraft».

– Mitt mål er å inspirere andre til å tenke over hvordan de kan leve mer klimavennlig. Det trenger ikke være så komplisert eller avansert, det viktigste er det første skrittet i riktig retning og gleden det gir å føle at du bidrar til en bedre framtid for barnebarna, sier hun.

Noe av det første Brita gjorde da hun fikk vite at hun skulle bli bestemor, var å melde seg inn i diverse miljøorganisasjoner, blant annet Besteforeldrenes klimaaksjon hvor hun fortsatt er medlem. 63 år gammel sa hun opp jobben i Hydro for å vie seg til klimasaken på fulltid.

– Jeg formidler etter beste evne ideen om at våre handlinger må være styrt av kjærlighet, ærlighet og rettferdighet. Da vil vi ta de beste beslutningene for klodens framtid.

☀️ **GLEDE:** Å være ute i naturen sammen kan bety mye både for bestemor og barnabarn.

FAKTA

Mål og status

- Ifølge Klimaloven som ble vedtatt i 2017 skal norske klimagassutslipp reduseres med minst 50 og opp mot 55 prosent innen 2030 sammenliknet med utslippsnivået i 1990.
- Norge skal være klimanøytralt fra 2030.
- Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050. Utslippene skal reduseres med 90–95 prosent sammenliknet med utslippsnivået 1990.
- I rapporten «Klimatiltak i Norge mot 2030» analyserer Miljødirektoratet 85 tiltak som gjør det mulig å nå Norges klimamål, blant annet elektrifisering av ulike sektorer og karbonfangst- og lagring.
- Norges utslipp av klimagasser er redusert med under fem prosent siden 1990.
- Utslippene forventes å gå ytterligere ned mot 2030 med dagens politikk, men ikke i nærheten av det som er nødvendig for å nå de nasjonale klimamålene. Klimaomstillingen må akselerere. Det er tid for mobilisering, sa direktør for Miljødirektoratet Ellen Hambro da rapporten ble lansert i juni 2023.

KILDER: REGJERINGEN, MILJØDIREKTORATET, LOVDATA.

➡️ LES OM BESTEFØRELDRENS KLIMAÅKSJON – BLA OM

Få tusenvis av lydbøker rett på mobilen!
Prøv Fabel gratis i 4 uker

Kom i gang på fabel.no

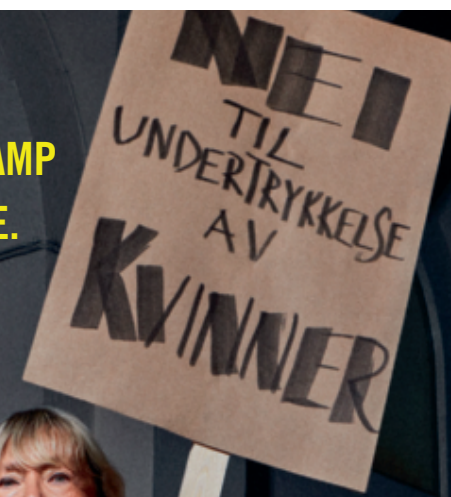
Lytt til oss. **FABEL**

*Gjelder nye abonnenter. Etter 4 uker går prøveperioden automatisk over i et abonnement til ordinær pris.

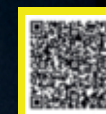
KVINNER I IRAN KJEMPER HVER DAG EN KAMP MOT MORALPOLITIET OG MYNDIGHETENE.

Over hele verden blir mennesker fratatt sine rettigheter.
Med din støtte blir de ikke glemt.

NÅ TRENGER VI DEG IGJEN!
SEND SMS **LYS TIL 2115**
FOR Å GI 200 KR

Les mer her!

AMNESTY INTERNATIONAL

THE POWER OF YOU

Brenner for barnas framtid

Besteforeldrenes klimaaksjon er en av Norges raskest voksende miljøorganisasjoner. – Det betyr at vi får stadig sterkere påvirkningskraft, sier generalsekretær Andrew P. Kroglund.

TEKST: SISSEL FANTOFT

Besteforeldreaksjonen (BKA) ble lansert av Halfdan Wiik fra Stord høsten 2006. Bare i løpet av de to siste årene har medlemstallet vokst fra 5000 til 7000, og BKA mottar nå statsstøtte.

– Vi har 17 lokallag spredt over hele landet med alt fra passive støttemedlemmer til dem som skriver avisinnlegg og deltar i klimamarsjer. Hos oss er det rom for alle som er engasjert i klimaspørsmålet, sier Kroglund.

Den godt voksne befolkningen er den raskest voksende gruppen i Norge.

– Vi blir flere og flere besteforeldre, og mange ønsker å engasjere seg i vår tids største problemstilling, nemlig klima- og naturkrisen. Det er også lettere for politikerne å fatte beslutninger når de har støtte i folket, sier han.

➤ **AKTIV:** Andrew P. Kroglund forteller at Besteforeldrenes klimaaksjon jobber på flere fronter, ikke bare med aksjoner.

Endret forbruksmønster. BKA jobber på flere fronter, blant annet gjennom å gi skriftlige innspill til høringer på Stortinget, skrive kritiske avisinnlegg om temaer som norske klimagassutslipp og forbruker-samfunnet.

– Det er viktig at noen tør å pirke litt borti forbrukerbobla. Mange besteforeldre er opptatt av å etterlate seg en klode hvor barn og barnebarn får oppleve de samme naturglede de selv gjorde. I dag er det for eksempel ikke lenger garantert snørike vintre med skiføre, sier han.

Selv om flere undersøkelser viser at klimaskepsisen øker med alderen, er samtidig den godt voksne generasjonen gjerne mer nøyosom enn mange unge.

– Mange opplevde trangere tider da de selv vokste opp, og vet at et godt liv er mulig med enkle midler. Som samfunn har vi blitt ganske bortskjemte i Norge, og det er lite bærekraftig. Slaget om fremtiden vil handle mye om å endre forbruksmønster, påpeker Kroglund.

Kveler kloden. I 2023 var «Earth Overshoot Day» 2. august. Da har vi ifølge organisasjonen Global Footprint Network brukt opp klodens ressurser for året. Norge har det 26. høyeste forbruket i verden målt per innbygger, og hvis alle land hadde like høyt forbruk, ville vi ha trengt 3,6 jordkloder.

– Forbruksmønsteret vårt kveler kloden. Selv om de fleste av oss innser at noe må gjøres, sitter vi ofte i glassbur: Vi vil gjerne ha det naboen har, og ønsker oppvarmet garasje, hytte på fjellet og ferieturer. Heldigvis innser stadig flere seniorer at noe må gjøres, og at det er fullt mulig å leve et godt liv med lavere forbruk. Å ta med barna ut i naturen er jo helt gratis, sier Kroglund.

BKA har som ambisjon å nå 10 000 medlemmer i løpet av et par år.

– At vi vokser sender et viktig signal til politikerne om at besteforeldre er en betydelig aktør også i spørsmål knyttet til klima, sier han. ☘

➤ **STERKE SAMMEN:** Her ser vi barn og besteforeldre sammen i en skolestreik i Oslo i 2019.

➤ **FRA STAVANGER** der Besteforeldrenes klimaaksjon demonstrerte i september i fjor.